

YHTEISMETSÄN OSAKASKUNNAN OHJESÄÄNTÖ

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhteismetsän osakaskunnan nimi on _____ yhteismetsän osakaskunta ja kotipaikka on _____ kunta/kaupunki.

2 § Yleisperiaatteet ja toimintaa ohjaavat asiakirjat

Yhteismetsän osakaskunta ja toimitsija toimivat voimassa olevan yhteismetsälain (109/2003) ja tämän ohjesäännön mukaisesti. Yhteismetsää hoidetaan ja käytetään osakaskunnan kokouksen hyväksymän, ajantasaisen metsäsuunnitelman mukaisesti. Vuotuista toimintaa ohjaavat toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Osakaskunta päättää kokouksessaan 3 §:ssä luetelluista asioista. Muista asioista päättää toimitsija.

OSAKASKUNNAN KOKOUS

3 § Varsinainen kokous

Osakaskunnan varsinaisia kokouksia on yksi, joka pidetään 1.2.–30.5. välisenä aikana.

Varsinaisessa kokouksessa käsitellään seuraavat asiat. Asiakohdat 1)– 7) käsitellään jokaisessa varsinaisessa kokouksessa ja asiakohdista 8)– 19) käsitellään vain kokouskutsussa mainitut.

- 1) Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, pöytäkirjan pitäjä ja päätetään pöytäkirjan tarkastamisesta.
- 2) Vahvistetaan osallistuja- ja äänestysluettelo sekä kokousjärjestys.
- 3) Tarkastetaan toimitsijan edelliseltä tilikaudelta laatima toimintakertomus ja päätetään sen hyväksymisestä.
- 4) Esitetään edellistä tilikautta koskevat tilinpäätösasiakirjat ja, jos tilintarkastaja on valittu ja tilintarkastus suoritettu, tilintarkastajan niistä antama lausunto sekä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä toimitsijalle.
- 5) Päätetään ylijäämän käyttämisestä ja jakamisesta.
- 6) Vahvistetaan toimitsijan ja tämän varahenkilön sekä mahdollisesti valittavan tilintarkastajan palkkiot.
- 7) Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle tilikaudelle.
- 8) Valitaan toimitsija ja tälle varahenkilö toimikaudeksi.
- 9) Valitaan lainsäädännön niin vaatiessa tai osakaskunnan mahdollisesti muuten tahtoessa tilintarkastaja ja varatilintarkastaja.
- 10) Päätetään mahdollisesta velan ottamisesta ja panttioikeuden perustamisesta.
- 11) Päätetään mahdollisesta metsäsuunnitelman hyväksymisestä.
- 12) Päätetään mahdollisesta yhteismetsään kuuluvan alueen käyttämisestä muuhun tarkoitukseen kuin metsätalouteen, jos tällaisen käytön aiheuttama haitta metsätalouden harjoittamiselle on vähäistä suurempi.
- 13) Päätetään mahdollisesta osakaskunnan etuosto-oikeutta koskevan säädöksen ottamisesta ohjesääntöön tai tällaisen ohjesääntösäädöksen muuttamista.

- 14) Päätetään mahdollisista ohjesäännön muutoksista.
- 15) Päätetään mahdollisesta osakaskunnan omistaman kiinteistön tai määräalan luovuttamisesta, alueen luovuttamisesta yhteismetsästä erotettavaksi taikka alueen vuokraamisesta metsänhakkuuoikeuksin.
- 16) Päätetään mahdollisesta yhteismetsien alueiden yhdistämistä koskevasta sopimuksesta.
- 17) Päätetään mahdollisesta yhteismetsän jakamisesta tai myymisestä taikka suostumuksesta osuuden erottamiseen.
- 18) Päätetään mahdollisesta yhteismetsäosuuden luovutusrajoitusta tai yhteismetsälain 33 §:n 3 momentissa tarkoitettua yhteismetsän jakamista tai suostumuksen antamista koskevan säännöksen ottamista ennestään olevaan ohjesääntöön taikka näiden säännösten muuttamista tai poistamista.
- 19) Käsitellään kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

4 § Ylimääräinen kokous

Osakaskunnan ylimääräinen kokous on pidettävä, jos toimitsija tai tämän varamies katsoo sen tarpeelliseksi tai osakkaat, jotka edustavat vähintään kymmenesosaa osakasten äänimäärästä, ilmoitettua osakaskunnan kokouksen toimivaltaan kuuluvan asian käsittelyä varten sitä kirjallisesti toimitsijalta vaativat.

Toimitsijan on annettava kutsu osakkaiden vaatimaan kokoukseen 30 päivän kuluessa vaatimuksen tekemisestä.

5 § Kokouskutsu

Toimitsijan tehtävänä on kutsua osakaskunta kokoukseen. Kutsu osakaskunnan kokoukseen on lähetettävä osakkaalle kirjeitse tai jos osakas on ilmoittanut sähköpostiosoitteensa, sähköpostilla vähintään 8 päivää ennen kokousta. Kutsussa on mainittava kokouksen aika ja paikka sekä siinä käsiteltävät asiat. Jos kokouksessa on tarkoitus käsitellä asiaa, josta päättäminen edellyttää määräenemmistöllä tehtävää päätöstä, kokouskutsussa on selostettava päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö.

Kokouksesta on hyvissä ajoin ennen sen pitämistä ilmoitettava Suomen metsäkeskukselle.

6 § Äänioikeus ja sen käyttöä koskevat rajoitukset

Osakaskunnan kokouksessa osakkaalla on äänioikeus osakasluetteloon merkityn yhteismetsäosuuden mukaisesti. Kukaan äänestykseen osaa ottava ei saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin _____¹ kokouksessa edustettuina olevien yhteisestä äänimäärästä. Kokouksen puheenjohtajaa valittaessa ja kokouksen äänestysluettelo hyväksyttäessä jokaisella kokoukseen osaa ottavalla on yksi ääni.

Osakkaan, jota ei ole merkitty osakasluetteloon tai, jonka osuuden suuruus on muuttunut, on, voidakseen käyttää äänivaltaa osakaskunnan kokouksessa, esitettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta selvitys osakkuudestaan ja osuutensa suuruudesta osakasluetteloon merkitsemistä varten.

Kun useat omistavat kiinteistön, johon kuuluu osuus yhteismetsään, saa saapuville tullut yhteisomistaja käyttää kiinteistön koko yhteismetsäosuuden mukaista äänioikeutta. Jos saapuvilla on usea yhteisomistaja ja he eivät ole käsiteltävästä asiasta yksimielisiä, kullakin yhteisomistajista on vain omistamaansa osuutta vastaava äänioikeus.

¹ Kiinteistömuodostamislain 10 luvun mukaisesti sopimuksella perustetun yhteismetsän ohjesäännössä tämä ohjesääntöön otettava äänileikkuri on vähintään kymmenesosa, mutta se voi olla enintään puolet. Tähän kohtaan on siis kirjoitettava kymmenesosalla tai puolella taikka joku näiden välillä oleva äänimäärärajoite. Ks. yhteismetsälain 11 §.

Osakas ja osakaskiinteistön yhteisomistaja saa käyttää oikeuttaan osakaskunnan kokouksessa asiamiehen välityksellä. Jos osakasta edustaa osakaskunnan kokouksessa asiamies, äänioikeuden osalta on otettava huomioon, mitä edellä määrätään suurimmasta mahdollisesta käytettävissä olevasta äänimäärästä äänestyksessä. Osakaskunnan kokoukseen osaa ottava voi omistamansa tai osaksi omistamansa osakaskiinteistön lisäksi edustaa kokouksessa valtakirjalla enintään kahta² osakaskiinteistön omistajaa.

7 § Muut osakaskunnan kokousta koskevat määräykset

Osakaskunnan kokouksesta on viimeistään 30 päivän kuluttua kokouksen päättymisestä laadittava pöytäkirja. Pöytäkirjaan on merkittävä kokouksen aika ja paikka, läsnä olevat osakkaat sekä heidän äänimääränsä, kokouksessa käsitellyt asiat, tehdyt päätökset sekä tapahtuneet äänestykset ja osakkaiden niissä antamat äänet.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja on valittujen pöytäkirjantarkastajien tarkastettava ja allekirjoitettava, tai pöytäkirja luetaan ja hyväksytään kokouksen päätteeksi.

TOIMITSIJA

8 § Toimikausi ja toimitsijan varahenkilö

Osakaskunnalla on yhteismetsälaissa tarkoitetun hoitokunnan sijasta yksi toimitsija. Toimitsijalla tulee olla varahenkilö. Toimitsijana ja hänen varahenkilönään voi olla yhteismetsän osakas tai metsäalaa hallitseva ulkopuolinen henkilö.

Toimitsijan ja tämän varahenkilön toimikausi on ___ tilikautta. Toimikausi alkaa valintakokousta seuraavan tilikauden alusta.

9 § Toimitsijan tehtävät

Toimitsija päättää vahvistetun metsäsuunnitelman, toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa niistä yhteismetsän asioista, jotka eivät lain mukaan kuulu osakaskunnan kokouksen päätettäviin.

Toimitsijan tehtävänä on erityisesti

- 1) huolehtia yhteismetsän hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;
- 2) kutsua osakaskunta kokouksiin, valmistella kokouksissa käsiteltävät asiat ja huolehtia osakaskunnan päätösten täytäntöönpanosta;
- 3) edustaa osakaskuntaa;
- 4) pitää osakasluetteloa, johon on merkittävä osakkaat, heidän omistamansa osakaskiinteistöt ja yhteismetsäosuudet;
- 5) ilmoittaa viivytyksettä Suomen metsäkeskukselle niiden henkilöiden nimet, kotipaikat ja osoitteet, jotka on oikeutettu kirjoittamaan osakaskunnan nimi;
- 6) tehdä osakaskunnan kokoukselle ehdotus seuraavan tilikauden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi;
- 7) lähettää Suomen metsäkeskukselle jäljennös osakaskunnan kokouksen käsittelemästä tilinpäätöksestä ja mahdollisesta tilintarkastuskertomuksesta sekä toimintakertomuksesta;
- 8) päättää puiden ja muiden metsäntuotteiden sekä maa-ainesten myynneistä sekä muista yhteismetsän hoitoon liittyvistä toimenpiteistä;
- 9) päättää metsästys- ja kalastusoikeuksien myöntämisestä tai vuokraamisesta yhteismetsän alueella ja näiden oikeuksien käytöstä perittävistä maksuista;

² Yhteismetsälaissa valtakirjalla edustaminen on rajoitettu enintään kahteen osakaskiinteistön omistajaan, mutta ohjesääntöön voidaan ottaa toisenlainenkin valtakirjarajoite. Ks. yhteismetsälain 11 §.

- 10) huolehtia metsäsuunnitelman laatimisesta ja tarpeellisesta päivittämisestä;
- 11) tarvittaessa ottaa osakaskunnan palvelukseen toimihenkilöt ja sopia heidän palvelussuhteensa ehdoista sekä vapauttaa heidät toimistaan;
- 12) huolehtia osakaskunnan rahavarojen ja muun omaisuuden hoidosta, kirjanpidosta ja verotusasioista;
- 13) laatia viimeksi kuluneelta tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tehdä esitys ylijäämän käytöstä;
- 14) päättää etuosto-oikeuden käyttämisestä, jos ohjesääntöön on otettu määräys erillään myytyä yhteismetsäosuutta koskevasta osakaskunnan etuosto-oikeudesta;
- 15) päättää yhteismetsälain 35 §:ssä tarkoitettusta sopimuksesta kiinteistön tai siihen kuuluvan alueen liittämistä yhteismetsän alueeseen yhteismetsäosuutta vastaan;
- 16) huolehtia siitä, että osakkaat saavat riittävästi tietoa yhteismetsän toiminnasta ja taloudesta;
- 17) huolehtia osakaskunnan hallintoon ja yhteismetsän hoitoon kuuluvien muiden tehtävien suorittamisesta; sekä
- 18) päättää yhteismetsään kuuluvan alueen käyttämisestä yhteismetsän yhteydessä muuhun tarkoitukseen kuin metsätalouden harjoittamiseen, jos tällaisesta käytöstä metsätaloudelle aiheutuva haitta on vähäinen. Muussa tapauksessa asiasta päättää osakaskunnan kokous.

Toimitsijan täytyy tehdä kaikki muut kuin juoksevien asioiden hoitoa koskevat päätökset kirjallisesti.

10 § Nimenkirjoitusoikeus

Osakaskunnan nimen kirjoittaa toimitsija tai toimitsijan varahenkilö.

TOIMINTA JA TALOUS

11 § Metsäntuotteiden myynti

Puun ja muiden metsäntuotteiden myynnistä päättää toimitsija. Puun luovutus ilmaiseksi tai alle käyvän hinnan ei ole sallittua.

Toimitsijan luvalla osakkaat saavat hakea yhteismetsästä koristepuita omaan käyttöönsä maksutta. Toimitsijan luvalla osakkaat saavat kerätä yhteismetsästä hakkuutähteitä tms. polttopuiksi omaan käyttöönsä maksutta.

12 § Maanvuokraus ja maa-ainesten luovutus

Yhteismetsän alueen vuokraaminen ja maa-ainesten luovuttaminen ilmaiseksi tai alle käyvän korvauksen ei ole sallittua.

13 § Tilikausi ja kirjanpito

Osakaskunnan tilikausi on kalenterivuosi.

Osakaskunnan kirjanpitoon sovelletaan yhteismetsälain lisäksi kirjanpitolakia (1336/1997).

14 § Toimintakertomus

Yhteismetsän toimintakertomuksen tulee sisältää:

- 1) Selonteko yhteismetsän hallinnosta sekä selvitys hallinnossa ja osakaskunnassa tilikauden aikana tapahtuneista muutoksista.
- 2) Selvitys tilikauden aikana toteutetuista hakkuista, kertyneistä puutavaralajeista ja niistä saaduista tuloista.

- 3) Selvitys siitä, kuinka paljon yhteismetsästä on luovutettu muita hyödykkeitä ja kuinka paljon niistä on kertynyt tuloja.
- 4) Selvitys yhteismetsässä tilikauden aikana toteutetuista metsänhoidollisista, luonnonhoidollisista ja muista metsätalouden edistämiseen tähtäävistä toimenpiteistä sekä niistä aiheutuneista kustannuksista.
- 5) Yhteenveto yhteismetsän hallinnoimista metsistä sekä niiden laadusta ja tilikauden aikana havaituista metsätuhoista.
- 6) Selvitys yhteismetsän taloudellisesta asemasta ja osakkaille jaetusta ylijäämästä.
- 7) Tilinpäätös ja siitä mahdollisesti annetut tilintarkastajan lausunnot.

Toimintakertomuksesta on lähetettävä kappale Suomen metsäkeskukselle.

15 § Hallinnon ja varainkäytön tarkastus

Osakaskunnan kokouksen on valittava vähintään yksi HTM- tai KHT-tilintarkastaja ja toimitettava tilintarkastus, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella tuloslaskelman mukainen liikevaihto on ylittänyt 200 000 euroa. Jos osakaskunnalle on valittu vain yksi tilintarkastaja eikä tämä ole HTM- tai KHT-tilintarkastusyhteisö, tilintarkastajalle on valittava myös varatilintarkastaja.

Osakaskunnan tilintarkastajan valintaan ja tilintarkastukseen sovelletaan, mitä yhteismetsälaisissa ja tilintarkastuslaisissa (459/2007) säädetään.

Jos osakaskunnalle on valittu tilintarkastaja, tilinpäätös, tilikirjat ja tilivientien perusteena olevat tositteet, toimintakertomus sekä muut asiakirjat on esitettävä tilintarkastajalle vähintään kuukautta ennen tilinpäätöstä käsittelevää varsinaista osakaskunnan kokousta.

MUUT MÄÄRÄYKSET

16 § Osakaskunnan etuosto-oikeus³

Erikseen myydyn yhteismetsäosuuden ostajan on ilmoitettava yhteismetsäosuuden kaupasta toimitsijalle. Osakaskunnalla on etuosto-oikeus erillään myytyyn yhteismetsäosuuteen kaupassa sovituin ehdoin.

Osakaskunnalla ei ole etuosto-oikeutta, kun ostaja tai, jos ostajia on useita, joku ostajista on yhteismetsän osakas tai osakaskiinteistön yhteisomistaja, myyjän puoliso tai henkilö, joka perintökaaren (40/1965) 2 luvun säännösten mukaan voi periä myyjän, taikka tällaisen henkilön puoliso. Osakaskunnalla ei ole etuosto-oikeutta myöskään silloin, kun sen käyttämistä, huomioon ottaen ostajan ja myyjän välinen suhde, luovutuksen ehdot tai muut olosuhteet, on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Kun osakaskunta on päättänyt käyttää etuosto-oikeuttaan, sen on annettava etuosto-oikeuden käyttämisestä tieto kullekin ostajalle ja myyjälle 3 kuukauden kuluessa siitä, kun osakaskunta on saanut tiedon erillään myydystä yhteismetsäosuudesta. Päätös etuosto-oikeuden käyttämisestä on annettava tiedoksi kullekin ostajalle ja myyjälle todisteellisesti taikka kirjatulla kirjeellä.

Ostaja saa kauppakirjan mukaisen oikeuden vasta sen jälkeen, kun aika etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevan ilmoituksen tekemiseen on umpeutunut tai ostajalle on sitä ennen ilmoitettu, ettei etuosto-oikeutta käytetä. Osakaskunta voi ennakolta sitoutua olemaan käyttämättä etuosto-oikeuttaan.

³ 16 § on vapaaehtoinen, joten osakaskunnan kokous päättää sisällytetäänkö se ohjesääntöön. Ks. yhteismetsälaki 18 §.

17 § Luovutusrajoitus⁴

Yhteismetsälain 17 §:ssä tarkoitetun pienimmän luovutettavissa olevan yhteismetsäosuuden suuruus on ____ osuutta. Tämän estämättä saadaan ennen luovutusrajoituksesta päättämistä osakaskiinteistölle muodostettu yhteismetsäosuus luovuttaa, jos luovutuksen kohteena on osakaskiinteistön koko yhteismetsäosuus. Yhteismetsäosuus voidaan osuuden koosta riippumatta luovuttaa osakaskunnalle tai toiselle osakkaalle. Luovutusrajoitus ei koske tilannetta, jossa yhteismetsään liitetään aluetta sopimuksella yhteismetsäosuuksia vastaan yhteismetsälain 35 §:n mukaisesti.

18 § Ohjesäännön voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan sinä päivänä, jona Suomen metsäkeskus on sen vahvistanut.

Suomen metsäkeskuksen _____ palvelualue on ____/____/20____
vahvistanut tämän ohjesäännön.

Rahoitus- ja tarkastuspäällikkö _____

Asiantuntija _____

⁴ 17 § on vapaaehtoinen, joten osakaskunnan kokous päättää sisällytetäänkö se ohjesääntöön. Ks. yhteismetsälaki 17 §.